

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет бізнесу і права
Кафедра економіки, менеджменту і адміністрування**

Міжнародні партнерські відносини України в умовах воєнного часу

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу 471 групи
спеціальності: 051 Економіка
освітньо-професійної програми «Економіка»
Сереженкова Ольга Іванівна

Керівник: Чмут А.В., кандидатка економічних
наук, старша викладачка
Рецензент: Алісевич В.Л., ТОВ «РАТУШ-
АГРО»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО ПАРТНЕРСТВА	5
1.1 Поняття та зміст міжнародного партнерства.....	5
1.2 Принципи та форми міжнародного партнерства	8
1.3 Проведення аналізу потенційних партнерів.....	13
АНАЛІЗ КРАЇН-ПАРТНЕРІВ УКРАЇНИ	16
2.1 Аналіз основних країн-партнерів України за даними Global Soft Power Index	16
2.2 Основні країни-партнери України в аспекті підтримки у період війни	21
2.3 Оцінка України як потенційного і наявного партнера.	26
РОЗДІЛ 3	30
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	40

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах війни Україна стикається з величезними проблемами у підтримці та зміцненні свого міжнародного партнерства. Відбувається порушення дипломатичних каналів, економічних зв'язків та логістичних мереж, тож існує потреба всебічного розуміння того, як подолати ці перешкоди. Аналіз динаміки розвитку міждержавного співробітництва в умовах конфлікту може надати розуміння здатності України мобілізувати глобальну підтримку, забезпечити життєво важливу допомогу та ресурси та зберегти свою територіальну цілісність і суверенітет. Крім того завершення війни поставить Україну на критичний етап, що вимагатиме від країни відновлення своїх інституцій, інфраструктури та економічної основи. Ефективне міждержавне партнерство матиме вирішальне значення в цьому. Вивчення динаміки післявоєнного партнерства може допомогти Україні визначити потенційних союзників, залучити міжнародні ресурси та розробити стійкі моделі співпраці, які сприятимуть довгостроковому відновленню та розвитку.

Тож тема міждержавного партнерства є надзвичайно важливою та актуальною і потребує постійного вивчення та аналізу. Дослідженням цієї теми займалися такі вчені та науковці як Нікілева Л.О., Магомедова А., Крихівська Н. О., Решетник Н.І., Волянська І.В. та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконувалась у відповідності до науково-дослідної теми «Стратегічне управління економічною діяльністю підприємств у контексті сталого розвитку» – номер державної реєстрації 0123U104063 (в її межах автором досліджені міжнародні партнерські відносини).

Метою роботи є дослідження перспектив розвитку міжнародних партнерських відносин України.

Основні завдання роботи:

- визначення сутності та значення міжнародного партнерства;
- розгляд принципів та форм міжнародного партнерства;
- огляд процесу проведення аналізу партнерів;
- визначення основних країн-партнерів України;
- оцінка України як наявного і потенційного партнера;
- висвітлення перспектив розвитку партнерських відносин України в період післявоєнного відродження.

Об’єктом дослідження є процес формування міжнародних партнерських відносин.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади міждержавного партнерства України в умовах війни та під час повоєнного відновлення.

Методи дослідження: аналіз, синтез, індукція, дедукція, систематизація, узагальнення, порівняння, економіко-статистичні, графічні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості практичного застосування заходів щодо подальшого розвитку міжнародних партнерських відносин.

Апробація результатів дослідження.

Основні результати і висновки роботи пройшли апробацію на конференції «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів » (02-03 листопада 2023 р.).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО ПАРТНЕРСТВА

1.1 Поняття та зміст міжнародного партнерства

Поняття та суть міжнародних відносин в рамках сучасного ринку є глибоким і всеохоплюючим. Міжнародні відносини мають різні рівні і форми, вони є багатограними і всебічними, і без них важко уявити існування сучасного ринку в цілому.

У сучасних умовах міжнародне партнерство є все більш важливим. Це пов'язано з такими факторами, як:

1. Глобальні проблеми, з якими стикається світ, такі як зміна клімату, бідність і тероризм, не можуть бути вирішені однією країною. Вони вимагають спільних зусиль багатьох країн.

2. Зміцнення міжнародної взаємозалежності. Країни все більш взаємопов'язані між собою в економічній, політичній, культурній та інших сферах. Це вимагає від них співпраці для вирішення спільних проблем і забезпечення власної безпеки.

3. Розвиток нових технологій, які сприяють налагодженню міжнародних зв'язків. Інтернет, соціальні мережі та інші технології дозволяють країнам співпрацювати більш ефективно, ніж будь-коли раніше.

Міжнародне партнерство може приносити користь як окремим країнам, так і світові в цілому. Воно може сприяти:

- економічному зростанню та розвитку;
- покращенню рівня життя населення;
- забезпеченню миру та безпеки;
- збереженню навколишнього середовища;
- просуванню спільних цінностей і інтересів;

У таблиці 1.1. представлені основні трактування поняття «партнерські відносини» різними вітчизняними та зарубіжними науковцями.

Таблиця 1.1

Основні визначення поняття «партнерські відносини»

Автор	Визначення
Б. А. Райзберг	Партнерські відносини як один з найвагоміших принципів ринкової економічної системи - принцип договірних, контрактних відносин, які прийшли на зміну відносинам підлеглості.
І. Я. Носкова	Партнерські відносини як комерційні зв'язки, легальні правила конкуренції, а відтак і ринкові закони. Вбачають майбутнє процвітання економіки в посиленні ролі контрактів і договорів.
Я. Гордон	Партнерські відносини встановлюються з інвесторами; радою директорів; керівництвом; співробітниками; профспілками; банкірами; постачальниками знань; постачальниками обладнання; постачальниками сировини та матеріалів; продавцями інформаційних технологій; каналами посередників; покупцями; засобами масової інформації; політичними колами та органами державного регулювання.
В. В. Масленніков	Партнерські відносини у бізнесі як вид економічних відносин, заснованих на спільних діях та зусиллях сторін, об'єднаних спільними інтересами, а також спрямованих на досягнення спільних цілей, які добре усвідомлені учасниками таких відносин. У даному визначенні варто підкреслити наявність спільних інтересів щодо подальшого об'єднання зусиль.
А. В. Бусигін	Партнерські відносини як договірні відносини, які встановлюються між певною кількістю підприємців і дають можливість кожному з них отримати оптимальний рівень прибутку за рахунок обміну результатами діяльності (купівля, доставка товарів), які знаходять своє відображення у товарній чи грошовій формах.
Н. Чухрай	При формуванні взаємовідносин між бізнес - партнерами крім постачальників, виробників, посередників та споживачів, необхідно звернути увагу на відносини підприємства з іншими інституціями.

Джерело: складено автором на основі [1].

На основі аналізу наведених визначень, можна запропонувати власне визначення поняття: партнерські відносини - це комерційні зв'язки, що ґрунтуються на принципі договірних відносин, які замінюють відносини підлеглості. Вони встановлюються між різними сторонами, такими як підприємства, інвестори, постачальники та споживачі, з метою досягнення спільних цілей і задоволення спільних інтересів. Партнерські відносини

базуються на взаємодії, спільних діях та обміні ресурсами та знаннями, а також включають взаємовигідні договірні відносини з іншими інституціями.

Ринкові цілі партнерства підприємств включають спільний збут, розширення на нові ринки (товарні, географічні, ресурсні), використання партнерських каналів збуту або розвиток нових каналів збуту, спільні маркетингові активності тощо [18].

Аналізуючи групи цілей партнерства підприємств, можна зробити висновок, що партнери можуть мати цілі, які належать до однієї або кількох груп. Різні комбінації цілей партнерів визначають тип формування партнерських відносин. Важливим завданням для усіх, хто бажає бути частиною сучасних партнерських відносин, є виявлення і формування таких цілей. При цьому важливо враховувати не лише власні інтереси, але й інтереси потенційного бізнес-партнера.

У сучасній міжнародній економіці всіх країн світу, партнерство приймає форму стратегічного економічного партнерства. Суть стратегічного партнерства полягає в створенні міждержавної взаємодії, що дозволяє партнерам досягати важливих внутрішніх і зовнішньополітичних стратегічних цілей, поєднуючи свої зусилля.

Стратегія є загальним планом дій, спрямованим на досягнення поставленої мети в довгостроковій перспективі у будь-якій сфері соціально-економічного життя суспільства. У міжнародних економічних відносинах, наявність стратегії означає наявність плану дій для реалізації міждержавного співробітництва в певній сфері міжнародних економічних відносин у довгостроковій перспективі [17].

Для стратегічного партнерства основними і визначальними ознаками є:

- Чітка мета партнерства між суб'єктами міжнародних економічних відносин.
- Механізм реалізації поставленої мети.

- Довготривалий характер взаємодії.
- Визначення суб'єктів партнерських відносин.

Поняття "партнерство між суб'єктами міжнародних економічних відносин" відрізняється від "співробітництва" або "взаємовідносин". Характерними ознаками цього процесу є:

1. Довгостроковий період взаємодії між партнерами.
2. Чітке визначення партнерів міжнародних економічних відносин.
3. Розробка чітких принципів партнерських відносин.
4. Визначення економічних інтересів партнерів, що є основою для формулювання цілей їх діяльності.
5. Визначення пріоритетних сфер партнерства.
6. Формування спільної стратегії з реалізації цілей кожного з партнерів.

Партнерство передбачає взаємодію між суб'єктами міжнародних відносин на основі чітко визначених принципів. Міжнародне економічне партнерство також передбачає чітке визначення суб'єктів партнерських відносин та їх економічних інтересів.

1.2 Принципи та форми міжнародного партнерства

Принципи міжнародного партнерства встановлюють фундаментальні норми, які керують взаємодією між партнерами. Ці принципи спрямовані на підтримку взаємної поваги, рівності, спільної вигоди та довіри між партнерами. Вони передбачають прозорість, відкритість та обмін інформацією, а також відповідальність та спільну дію для досягнення спільних цілей. Принципи міжнародного партнерства також наголошують на важливості взаємної підтримки та солідарності, а також на дотриманні прав людини та міжнародного права як основних принципів співпраці [16]. Розуміння та застосування цих

принципів сприяють створенню стійких та ефективних партнерських відносин на міжнародній арені. Принципи міжнародного партнерства представлені на рис. 1.1

Рис. 1.1 Принципи міжнародного партнерства

Джерело: створено автором на основі [3].

Принцип прозорості в міжнародному партнерстві вказує на необхідність відкритості та доступності інформації між партнерами, щоб забезпечити взаємне розуміння та довіру. Принцип взаєморозуміння покладає акцент на важливість взаємного сприйняття та врахування позицій, цінностей та потреб інших сторін для досягнення конструктивного спілкування та спільного розвитку. Наступний (економічної обґрунтованості) вказує на необхідність розрахунків та дій на основі розсудливих економічних принципів, забезпечуючи ефективне використання ресурсів та досягнення стабільних економічних результатів.

Принцип взаємовигідності підкреслює необхідність співробітництва, яке забезпечує вигоди та переваги для всіх партнерів, де обидві сторони отримують рівну міру вигод та відповідальності. Принцип стабільності вказує на

необхідність підтримання стійкості та неперервності у взаємодії між партнерами, щоб забезпечити тривалу та надійну співпрацю.

Рівноправність ставить у фокусі важливість визнання та поваги до прав та інтересів всіх сторін, де кожен партнер має рівні можливості зробити свій внесок та брати участь у прийнятті рішень. Останній (довготривалості) вказує на необхідність створення взаємовигідних стосунків та партнерств, які здатні відбуватися протягом тривалого періоду, сприяючи стабільності та спільному розвитку увесь цей період.

Визначення стратегічних економічних інтересів партнерів та формулювання партнерства на основі цих інтересів, визначення пріоритетних сфер, цілей і стратегії їх реалізації є основним етапом практичної реалізації стратегічного економічного партнерства. Стратегічне економічне партнерство може існувати незалежно від наявності спільних економічних інтересів країн-партнерів. Хоча спільні економічні інтереси можуть бути одним із факторів, що спонукають країни до встановлення партнерства, вони не є обов'язковою умовою.

Стратегічне економічне партнерство може базуватися на інших мотиваціях, таких як політична стабільність, створення безпеки, обмін технологіями, спільні проєкти або доступ до ринків. В деяких випадках, країни можуть бачити стратегічне партнерство як засіб покращення дипломатичних відносин та підтримки геополітичних інтересів.

Також варто враховувати, що економічні інтереси можуть варіюватися в різних аспектах співробітництва. Наприклад, одна країна може мати інтерес до доступу до ринків іншої країни, тоді як інша може бути зацікавлена у технологічному обміні або спільному виробництві. Такі різні економічні інтереси можуть враховуватися при встановленні стратегічного економічного партнерства.

Отже, хоча спільні економічні інтереси можуть бути важливим фактором у формуванні партнерства, стратегічне економічне партнерство не обов'язково передбачає наявність спільних економічних інтересів країн-партнерів.

На макрорівні, а саме міждержавному партнерстві, існують такі форми співпраці:

1. Міжнародні організації

Міжнародні організації - це важливі суб'єкти міжнародного права. Вони мають свою структуру, органи управління, бюджет і штат. Міжнародні організації можуть створюватися державами, міжнародними організаціями або іншими суб'єктами міжнародного права.

Основними функціями міжнародних організацій є:

- Розв'язання спільних проблем і завдань;
- Співробітництво між державами;
- Забезпечення міжнародної безпеки;
- Підтримка миру і міжнародного правопорядку;
- Розвиток міжнародного співробітництва в різних сферах.

До найбільш відомих міжнародних організацій належать:

Організація Об'єднаних Націй (ООН) - міжнародна організація, яка об'єднує 193 держави. ООН має широкий спектр повноважень, включаючи підтримання міжнародної безпеки, сприяння міжнародному співробітництву в різних сферах, вирішення спорів між державами. НАТО - військовий блок, заснований у 1949 році. НАТО об'єднує 32 держави, розташованих в Європі і Північній Америці. Мета НАТО - забезпечення колективної безпеки своїх членів. Європейський Союз (ЄС) - політичний і економічний союз, заснований у 1957 році. ЄС об'єднує 27 держав, розташованих в Європі. Мета ЄС - створення єдиного ринку, забезпечення економічного зростання і розвитку, а також співпраця в галузі політики, безпеки, юстиції та інших. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) - спеціалізована установа ООН, заснована в 1948 році.

ВООЗ займається питаннями охорони здоров'я в усьому світі. ЮНЕСКО - спеціалізована установа ООН, заснована в 1945 році. ЮНЕСКО займається питаннями освіти, науки, культури і комунікації в усьому світі [21].

2. Міжурядові угоди

Міжурядові угоди - це договори, укладені між двома або більше державами. Міжурядові угоди можуть стосуватися широкого спектру питань, таких як торгівля, інвестиції, співпраця в галузі безпеки, освіти, культури та інших.

Міжурядові угоди укладаються з метою:

- Врегулювання відносин між державами;
- Створення прав і обов'язків для держав;
- Забезпечення співпраці між державами.

Міжурядові угоди можуть бути двосторонніми або багатосторонніми. Двосторонні угоди укладаються між двома державами, а багатосторонні угоди - між трьома і більше державами.

3. Міждержавні проєкти

Міждержавні проєкти - це спільні заходи, що здійснюються двома або більше державами. Міждержавні проєкти можуть стосуватися будівництва інфраструктури, розвитку науки і техніки, охорони навколишнього середовища та інших.

Міждержавні проєкти укладаються з метою:

- Розв'язання спільних проблем;
- Розвитку співробітництва між державами;
- Підвищення ефективності використання ресурсів;
- Залучення іноземних інвестицій.

Міждержавні проєкти можуть бути фінансово підтримані міжнародними організаціями або іншими суб'єктами міжнародного права.

Інші форми міждержавного партнерства

Крім зазначених вище форм міждержавного партнерства, існують і інші, такі як:

Міжнародні конференції - це зустрічі представників держав для обговорення спільних проблем і завдань. Міжнародні форуми - це регулярні зустрічі представників держав для обміну досвідом і думками з певної тематики. Міжнародні фестивалі та конкурси - це заходи, що сприяють культурному обміну між народами. Ці форми партнерства також відіграють важливу роль у розвитку міжнародного співробітництва.

1.3 Проведення аналізу потенційних партнерів.

Аналіз майбутнього партнера на макро- і мікрорівні є необхідним для розуміння його можливостей і обмежень, а також оцінки відповідності до власних потреб і стратегічних цілей. Цей аналіз дозволяє здійснити об'єктивну оцінку ризиків і можливостей, оцінити стабільність і довготривалість потенційних партнерських відносин, а також визначити, наскільки вигідним може бути співробітництво.

Враховуючи макроекономічні та мікроекономічні фактори, можна зробити прогнози щодо розвитку ринків, потенційних перешкод або можливостей для співпраці, а також оцінити переваги від потенційної синергії, які можуть бути досягнуті в результаті партнерства. Аналіз майбутнього партнера є важливим етапом перед укладанням угоди і допомагає забезпечити успішну та ефективну співпрацю.

“Аналіз результатів партнерів на макрорівні включає такі етапи:

1. Визначення стратегічних цілей : Визначення мети аналізу та того, що потрібно досягти в результаті вибору партнера. На першому етапі аналізу визначення стратегічних цілей потрібно орієнтуватися в тому, куди саме

направляти пошук обраних партнерів та які критерії будуть використані для їхнього відбору.

2. Відбір критеріїв, які будуть використані для оцінки обраних партнерів. Критерії можуть включати фінансову стабільність, ринкову позицію, репутацію тощо.

3. Збір доступної інформації про обраних партнерів. Це може включати аналіз звітів, дослідження, вивчення історії, огляди в ЗМІ тощо.

4. Оцінка зібраної інформації на основі визначених критеріїв. Порівняння показових партнерів за цими критеріями.

5. Вибір конкретних партнерів, які відповідають стратегічним цілям і критеріям.

6. Розробка стратегії та плану взаємодії з обраними партнерами.

7. Укладання договору та початок співпраці з обраними партнерами.

8. Постійний моніторинг результатів співпраці та оновлення стратегії співпраці при необхідності”[17].

В міжнародній практиці існують принципи, які необхідно враховувати при організації цієї роботи. Вони представлені на рис. 1.2

Рис. 1.2 Принципи оцінки потенційних партнерів

Джерело: створено автором на основі [5].

Оцінка ступеня солідності потенційного партнера: принцип полягає в оцінці фінансової стійкості та платоспроможності потенційного партнера. Важливо вивчити його фінансові показники, масштаб його операцій. Це дозволяє зрозуміти, наскільки надійним і стійким є потенційний партнер.

Оцінка ділової репутації: визначається тим, наскільки добросовісно та точно потенційний партнер виконує свої зобов'язання. Важливо дослідити його досвід у даній сфері, а також його здатність вести успішні переговори на високому рівні. Це дозволяє зрозуміти, наскільки надійним і професійним є потенційний партнер.

Врахування стану фірми на зовнішньому ринку: передбачає оцінку позиції потенційного партнера на зовнішньому ринку. Важливо з'ясувати, чи виступає фірма як посередник або безпосередній виробник (споживач) продукції. При оцінці посередника необхідно детально дослідити його фінансове становище, кредитоспроможність, характер товару, що продається, обсяг реалізації та наявність власної ланки збуту. Це допомагає зрозуміти, як впливає партнерство з даною фірмою на зовнішньому ринку.

Врахування досвіду минулих угод: принцип передбачає віддачу переваги потенційним партнерам, які мають позитивний досвід у минулих угодах. Якщо партнер вже успішно співпрацював з вашою компанією, це може свідчити про його надійність, відповідальність та здатність досягати взаємовигідних результатів [5].

Загальна оцінка потенційних партнерів допомагає зменшити ризики та забезпечити успішну співпрацю на основі взаємовигідних умов. Врахування аспектів аналізу дозволяє зробити обґрунтоване рішення щодо вибору потенційних партнерів, забезпечуючи успіх та стабільність.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ КРАЇН-ПАРТНЕРІВ УКРАЇНИ

2.1 Аналіз основних країн-партнерів України за даними Global Soft Power Index

Під час проведення аналізу країн-партнерів України доцільно врахувати дані рейтингу Global Soft Power Index. Рейтинг Global Soft Power Index, який щорічно публікує компанія Brand Finance, оцінює м'яку силу 121 країни світу. М'яка сила - це здатність країни приваблювати та впливати на інші країни, не вдаючись до примусу чи сили.

Рейтинг складається з шести показників:

- Впізнаваність: вимірює, скільки людей у світі знають про країну.
- Репутація: показник вимірює, як люди сприймають країну.
- Впливовість: визначає, наскільки країна може впливати на інші країни.
- Культура: означає, якою мірою культура країни приваблює людей інших країн.
- Дипломатія: показує, наскільки ефективно країна проводить свою дипломатію.
- Уряд: вимірює, наскільки ефективний і прозорий уряд країни.

Дані Brand Finance Soft Power Index 2023 можна використовувати для аналізу наявних та потенційних партнерів України в таких сферах:

- культура;
- дипломатія;
- освіта;
- бізнес і інновації;
- уряд.

Згідно з звітом Brand Finance Soft Power Index 2023, основними партнерами України сьогодні є країни, які надали найбільшу підтримку Україні в умовах російської агресії. Так основними партнерами України сьогодні є:

Європейський Союз - Україна має амбітні плани щодо вступу до ЄС, і війна в Україні ще більше зміцнила європейські прагнення України. ЄС є основним торговельним партнером України, і він надає значну фінансову та військову допомогу.

Сполучені Штати Америки були однією з перших країн, які засудили російське вторгнення в Україну. Вони також запровадили жорсткі санкції проти Росії, спрямовані на її ізоляцію та економічне ослаблення. Крім того, США надали Україні значну політичну підтримку, включаючи надання зброї, військової техніки та фінансової допомоги. Велика Британія є ще одним важливим союзником України, що підтримує її у війні проти РФ. Велика Британія надає Україні значну військову допомогу, включаючи озброєння, військову техніку та навчання. До основних партнерів України також належать: Канада, Італія, Польща, Японія та інші держави.

Таблиця 3.1

Основні партнери України та їх місце у рейтингу Global Soft Power Index

Країна	Місце у рейтингу у 2022 році	Місце у рейтингу у 2023 році	Рейтинговий бал
США	1	1	74.8
Велика Британія	2	2	67.3
Канада	7	7	60.7
Польща	40	33	45.1
Німеччина	3	3	65.8
Франція	6	6	62.4
Італія	10	9	56.6
Туреччина	22	23	50.4
Японія	5	4	65.2

Джерело: складено автором на основі: [6].

Загалом, у топ-10 рейтингу Global Soft Power Index у 2023 році перебувають країни з розвиненою економікою, демократичними інститутами та культурою. Ці країни мають значний потенціал для впливу на події у світі.

Польща відзначилася як одна з країн, яка відчутно покращила своє положення в рейтингу, переходячи з сорокового місця у 2022 році на тридцяте місце у 2023 році.

Німеччина та Франція також покращили свої позиції у рейтингу у 2022-2023 роках. Обидві країни мають високі рейтингові бали та показують стабільний вплив у світі через м'ку силу. Німеччина та Франція були одними з перших країн, які надали Україні військову та гуманітарну допомогу, а також підтримали її вступ до Європейського Союзу.

Італія, Туреччина та Японія також мають значний потенціал для співпраці з Україною. Італія є другою за величиною економікою Європи, а Туреччина та Японія мають сильну культуру та освіту.

Звичайно, дані Brand Finance Soft Power Index 2023 не є єдиним джерелом інформації, яке можна використовувати для аналізу наявних та потенційних партнерів України. Важливо також враховувати інші фактори, такі як географічне розташування, економічні можливості, політична стабільність тощо. Однак дані Brand Finance Soft Power Index 2023 є важливим інструментом, який може допомогти Україні визначити країни, з якими варто розвивати більш тісні відносини.

Аналіз основних торгових партнерів України є важливим компонентом загального аналізу її партнерських відносин. Торгівля є одним із ключових аспектів міжнародних відносин, і вона відіграє важливу роль у розвитку та зміцненні партнерства між країнами.

Аналіз основних торгових партнерів України може доповнити дані, рейтингу Global Soft Power Index, у таких аспектах:

- оцінка економічної привабливості України для інших країн;

- визначення країн, які мають найбільший потенціал для співпраці з Україною в економічній сфері.

Таким чином, аналіз основних торгових партнерів України є важливим компонентом загального аналізу її партнерських відносин. Він може дати цінні відомості про економічні інтереси України, а також про те, як вона використовує свою торгівлю для просування своїх інтересів у світі. У таблиці 2.2 представлені показники товарообігу України з її основними торговельними партнерами у 2022 та 2023 році, а також зміна показників I півріччя 2022 і 2023 року аналогічних періодів попереднього року.

Таблиця 2.2

Стан зовнішньої торгівлі товарами з основними торговельними партнерами в січні – червні 2023 р. (відносно січня – червня 2022 і 2022 до 2021 р.)

Країни	I півріччя 2022 р., млрд дол. США	I півріччя 2023 р., млрд дол. США	Зміни показників I півріччя 2023 року стосовно 2022 року	Зміни показників у I півріччі 2022 року стосовно 2021 року
Усього	47,9	49,8	4%	-203,3%
ЄС	25,0	27,7	11%	0.7%
Китай	5,1	6,4	26%	-42.6%
Туреччина	2,5	4,0	58%	-19.1%
США	1,6	1,6	0%	-34.0%
СНД	5,2	1,4	-72%	-44.2%
Індія	1,0	1,3	24%	-33.0%
Єгипет	0,6	0,7	15%	-24.0%
Інші	7,0	6,7	-4%	-7.1%

Джерело: складено автором на основі [7].

Усього зовнішня торгівля України у першому півріччі 2023 року становила 49.8 млрд доларів США, що відзначається зростанням на 4% порівняно з попереднім роком. Однак, порівняно з 2021 роком, вона знизилася на 203.3%. Торгівля з ЄС зросла на 11% порівняно з минулим роком, що свідчить про збільшення обсягів торгівлі між Україною та її європейськими партнерами.

Торгівля з Китаєм значно зросла на 26%, що свідчить про збільшення обсягів торгівлі між Україною та Китаєм. Однак, порівняно з 2021 роком, обсяги торгівлі з Китаєм залишаються нижчими. Торгівля з Туреччиною зросла на 58%,

що може бути наслідком поглиблення торговельних відносин між країнами. Торгівля з США залишилася практично стабільною, зі зміною на 0%. Однак порівняно з 2021 роком, обсяги торгівлі з США суттєво зменшилися на 34%.

Співдружність Незалежних Держав (СНД): Торгівля з країнами СНД сильно зменшилася на 72%. Також, порівняно з 2021 роком, вона зменшилася на 44.2%. Це пов'язано з різким зниженням обсягів торгівлі з Росією, яка є частиною СНД. Торгівля з Індією зросла на 24%, але порівняно з 2021 роком, обсяги торгівлі залишаються нижчими на 33%. Торгівля з Єгиптом зросла на 15%, але, як і в інших випадках, порівняно з 2021 роком, обсяги торгівлі залишаються нижчими на 24%. Торгівля з іншими країнами зменшилася на 4%, що може бути результатом різноманітних факторів. Загалом, можна відзначити збільшення торгівлі з деякими ключовими партнерами України, але загальний обсяг торгівлі залишається нижчим порівняно з 2021 роком.

2.2 Основні країни-партнери України в аспекті підтримки у період війни

Особливо актуальним сьогодні є проведення аналізу партнерських відносин України в контексті подій, що стосуються повномасштабного вторгнення на територію країни. Військові дії створюють величезний вплив на національну безпеку та міжнародну репутацію країни. У цих умовах, партнерські відносини стають основною складовою зусиль України у міжнародному просторі. Вони допомагають Україні не лише у вирішенні зовнішньополітичних завдань, а й забезпечують необхідну підтримку та допомогу у зусиллях з врегулювання конфлікту, а також у відновленні та підтримці стабільності на власній території.

На рисунку 2.1 представлені країни, що здійснюють підтримку України сьогодні. А саме за такими напрямками: військова, гуманітарна та фінансова підтримка.

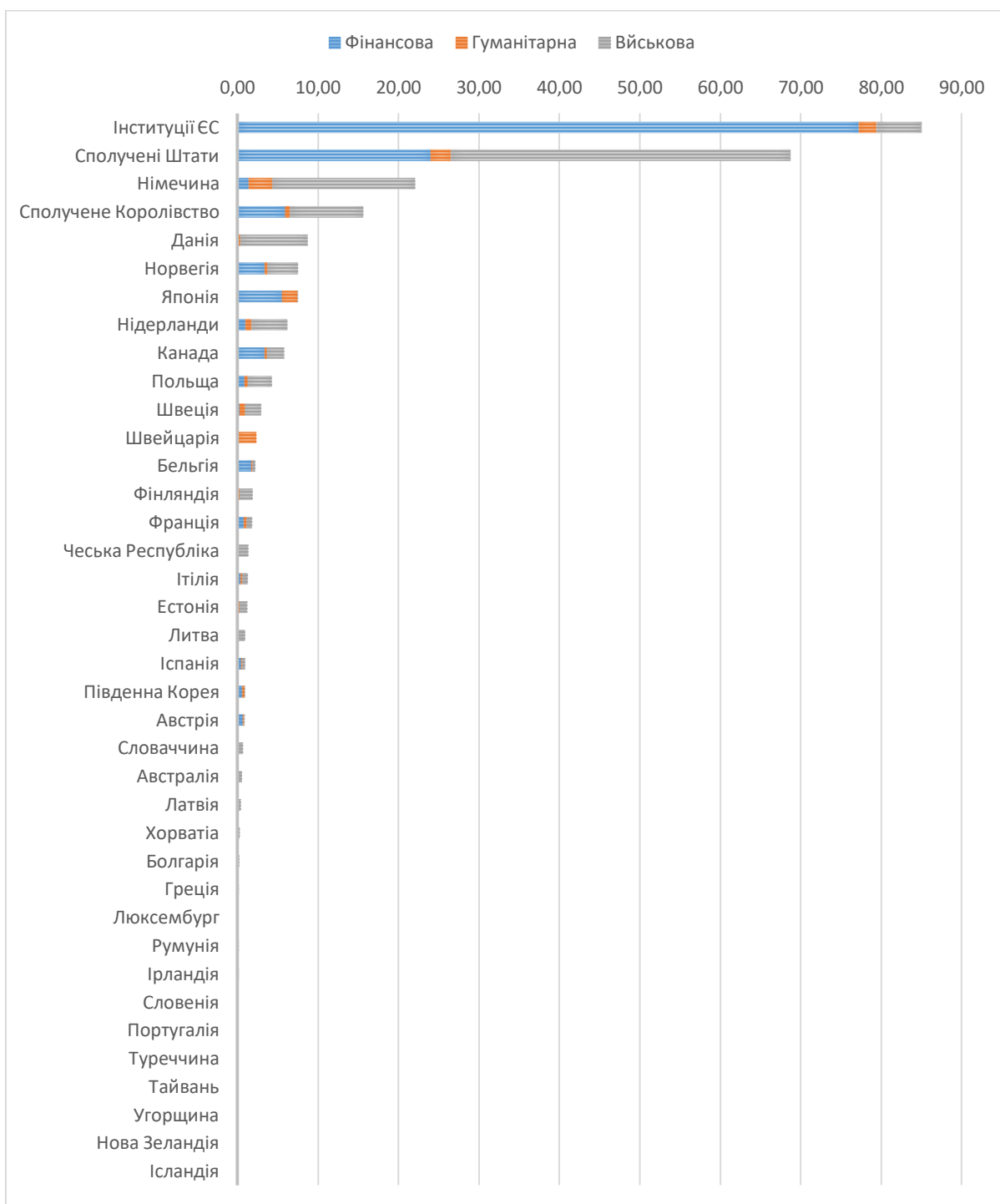

Рисунок 2.1 Державна підтримка України: Вид допомоги, млрд. євро
 Джерело: створено автором на основі [6]

На рисунку "Державна підтримка України: Види допомоги, млрд євро" містяться дані про фінансову, гуманітарну та військову допомогу, надану Україні різними країнами та інституціями. Дані згруповані за трьома видами допомоги: "Фінансова", яка представляє грошову допомогу, "Гуманітарна", яка охоплює негрошову допомогу, таку як продовольство, медикаменти та притулок, і "Військова", яка включає зброю, обладнання та іншу військову підтримку.

Інституції Європейського Союзу (ЄС) надали найбільшу фінансову допомогу в розмірі 77,18 млрд євро, а також 2,21 млрд євро гуманітарної допомоги та 5,6 млрд євро військової допомоги. Сполучені Штати надали найбільшу військову допомогу на загальну суму 42,22 мільярда євро, а також 24,03 мільярда євро фінансової допомоги та 2,47 мільярда євро гуманітарної допомоги.

Серед окремих країн виділяється Німеччина, яка надала 17,7 млрд. євро військової допомоги, 2,95 млрд. євро гуманітарної допомоги та 1,41 млрд. євро фінансової допомоги. Велика Британія надала 9,12 млрд євро військової допомоги, 5,96 млрд євро фінансової допомоги та 0,58 млрд євро гуманітарної допомоги.

Серед інших помітних донорів - Данія, Норвегія, Японія, Нідерланди, Канада і Польща, кожна з яких надала значні суми в кожній з трьох категорій. Декілька менших країн, таких як Хорватія, Болгарія, Греція і Румунія, також зробили свій внесок, переважно у вигляді військової або гуманітарної допомоги.

Серед інших країн, які надали допомогу, - Фінляндія, яка надала 1,64 млрд євро військової допомоги, 0,18 млрд євро гуманітарної допомоги та 0,09 млрд євро фінансової допомоги. Франція - 0,64 млрд євро військової допомоги, 0,36 млрд євро гуманітарної допомоги та 0,8 млрд євро фінансової допомоги. Чеська Республіка - 1,26 мільярда євро військової допомоги і 0,07 мільярда євро гуманітарної допомоги. Допомога від Італії: 0,67 млрд євро військової допомоги, 0,22 млрд євро гуманітарної допомоги та 0,41 млрд євро фінансової допомоги.

Естонія надала 0,89 млрд євро військової допомоги та 0,32 млрд євро гуманітарної допомоги. Литва - 0,82 млрд євро військової допомоги, 0,07 млрд євро гуманітарної допомоги та 0,04 млрд євро фінансової допомоги. Від Іспанії отримано 0,33 млрд євро військової допомоги, 0,08 млрд євро гуманітарної допомоги та 0,52 млрд євро фінансової допомоги. Південна Корея надала 0,64 мільярда євро фінансової допомоги та 0,23 мільярда євро гуманітарної допомоги. Австрія - 0,68 млрд євро фінансової допомоги та 0,12 млрд євро гуманітарної допомоги. Словаччина - 0,67 млрд євро військової допомоги, 0,01 млрд євро фінансової допомоги і 0,01 млрд євро гуманітарної допомоги.

Загалом, бачимо значну підтримку, надану міжнародним співтовариством Україні: 128,56 млрд євро - фінансова допомога, 17,33 млрд євро - гуманітарна допомога, 107,53 млрд євро - військова допомога.

При дослідженні країн-партнерів України також доцільно розглядати допомогу інших держав у відсотках від ВВП з кількох причин:

1. Порівнянність – використання ВВП як бази порівняння дозволяє нівелювати різницю в розмірах економік країн. Це дає можливість порівняти, яка країна, незалежно від її розміру, робить найбільший відносний внесок у допомогу Україні.

2. Об'єктивність – ВВП є універсальним показником, який використовується для оцінки економічного розвитку країн. Використання його робить аналіз більш об'єктивним та прозорим.

3. Виявлення прихованих лідерів – деякі країни з невеликими економіками можуть надавати більшу допомогу у відсотках від ВВП, ніж країни з великими економіками. Аналіз допомоги у відсотках від ВВП може виявити таких "прихованих лідерів".

4. Оцінка реального впливу – ВВП дає уявлення про розмір економіки та рівень життя в країні. Використання ВВП дозволяє оцінити реальний вплив допомоги на економіку країни-донора.

5. Політична та економічна мотивація – аналіз допомоги у відсотках від ВВП може допомогти виявити політичні та економічні мотиви країн-донорів. Це може допомогти зрозуміти, чому деякі країни надають більше допомоги, ніж інші.

6. Стимулювання до більшої допомоги – опублікування даних про допомогу у відсотках від ВВП може стимулювати країни до надання більшої допомоги Україні. Це може стимулювати підвищення конкуренції серед країн-донорів. На рис. 2.2 представлено величину допомоги Україні у % від ВВП країни-донора (відсоток до ВВП країни за 2021 рік).

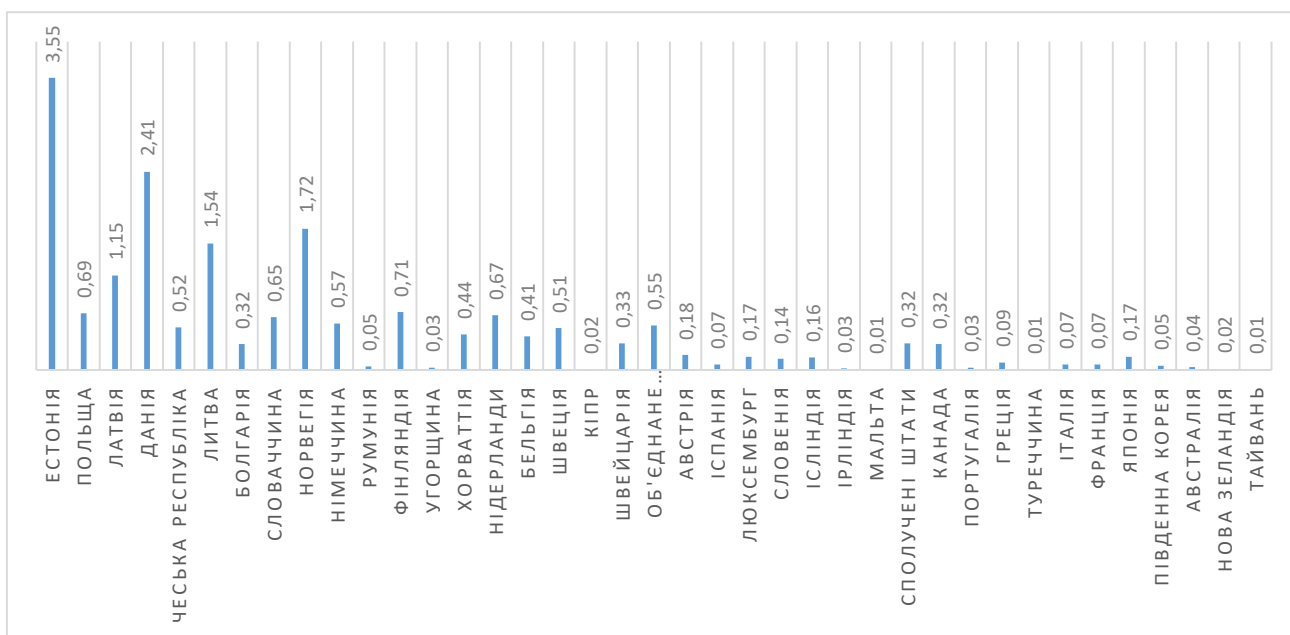

Рисунок 2.2 Державна підтримка України: За ВВП країни-донора

Джерело: творено автором на основі [6]

На даному рисунку представлено дані про загальний обсяг двосторонніх зобов'язань, взятих різними країнами на підтримку України, виражений у відсотках від їхнього валового внутрішнього продукту (ВВП) за 2021 рік.

Естонія взяла на себе найбільше зобов'язань - 3,55% свого ВВП у 2021 році, за нею йде Польща - 0,69% і Латвія - 1,15%. Данія виділила 2,41% свого ВВП у 2021 році, а Чехія та Литва - 0,52% та 1,54% відповідно.

Серед інших країн Норвегія виділила 1,72% свого ВВП у 2021 році, Німеччина - 0,57%, Фінляндія - 0,71%, Нідерланди - 0,67%, Бельгія - 0,41% і Швеція - 0,51%. Декілька менших європейських країн, таких як Болгарія, Словаччина, Румунія, Угорщина, Хорватія, Кіпр, Швейцарія, Австрія, Іспанія, Люксембург, Словенія, Ісландія, Ірландія та Мальта, також взяли на себе зобов'язання у розмірі від 0,01% до 0,65% від свого ВВП у 2021 році.

Сполучені Штати та Канада виділили 0,32% свого ВВП у 2021 році. Серед інших країн, які взяли на себе зобов'язання, - Португалія (0,03%), Греція (0,09%), Туреччина (0,01%), Італія (0,07%), Франція (0,07%), Японія (0,17%), Південна Корея (0,05%), Австралія (0,04%), Нова Зеландія (0,02%) та Тайвань (0,01%). Продемонстровані дані свідчать про різний рівень зобов'язань окремих країн, причому деякі менші країни виділяють значний відсоток свого ВВП, тоді як більші країни виділяють менші відсотки, але потенційно більші абсолютні суми.

2.3 Оцінка України як потенційного і наявного партнера.

Для України, яка активно розвиває свої партнерські відносини з іншими країнами, оцінка її показників у Глобальному індексі м'якої сили має велике значення.

Під час аналізу Глобального індексу м'якої сили для України варто звернути увагу на декілька ключових аспектів. Перш за все, важливо розглянути динаміку змін показників у часовому аспекті. Це дозволить виявити тенденції у розвитку м'якої сили України та її зміну впливу на міжнародні відносини. Також слід звернути увагу на основні компоненти індексу, такі як культура, освіта, медіа, технології, гуманітарні програми та інші. Аналіз цих компонентів дозволить зрозуміти сильні та слабкі сторони України у сферах, що впливають на її міжнародну привабливість та вплив.

На основі аналізу Глобального індексу м'якої сили можна зробити висновки про потенціал України як потенційного та наявного партнера у міжнародних відносинах. Цей аналіз надасть підстави для розробки стратегій подальшого розвитку партнерських відносин України та сприятиме впровадженню ефективних заходів для зміцнення міжнародної присутності та впливу країни. У таблиці 2.3 представлені показники України за зазначеним дослідженням у 202 та 2023 роках.

Таблиця 2.3

Показники України у рейтингу Global Soft Power Index

Показник	2023		2022	
	Оцінка	Рейтинг	Оцінка	Рейтинг
Глобальний індекс м'якої сили	44.3	37	34.2	51
Впізнаваність	7.3	15	5.3	47
Репутація	5.8	68	5.5	70
Вплив	4.7	19	3.4	45
Бізнес і торгівля	3.8	82	2.8	67
Управління	3.4	52	2.1	64
Міжнародні зв'язки	3.9	45	2.5	58
Культура та спадщина	3.0	111	2.4	70
Медіа та комунікації	3.5	45	2.6	50
Освіта та наука	2.7	55	2.6	45
Люди та цінності	3.5	107	2.6	74
Стале майбутнє	3.8	94	-	-

Джерело: складено автором на основі [6].

Україна суттєво покращила свої позиції у рейтингу Global Soft Power Index у 2023 році. У 2022 році Україна посіла 51 місце, а у 2023 році - 37 місце. Це свідчить про те, що Україна є все більш привабливим партнером для багатьох країн світу. Україна зазнала помітного покращення свого глобального індексу м'якої сили, збільшивши його з 34.2 (2022 рік) до 44.3 (2023 рік). Це свідчить про

загальне підвищення впливу України в міжнародних відносинах та позитивний розвиток м'якої сили країни.

Впізнаваність України також зросла з 5.3 (2022 рік) до 7.3 (2023 рік). Це може бути результатом активної промоції країни, збільшеної уваги до української культури та інших факторів. Репутація України також покращилася, проте це покращення є менш значущим, з 5.5 (2022 рік) до 5.8 (2023 рік). Це може вказувати на те, що країна ще має роботу щодо підвищення свого образу в світі. Україна показала суттєвий ріст впливу, збільшивши показник з 3.4 (2022 рік) до 4.7 (2023 рік). Це свідчить про більш активну участь в міжнародних та дипломатичних ініціативах.

Бізнес і торгівля. У цьому аспекті Україна також покращила своє становище, піднявшись з 2.8 (2022 рік) до 3.8 (2023 рік). Це вказує на покращення інвестиційного клімату та розвиток міжнародної торгівлі. Показник управління в Україні зріс з 2.1 (2022 рік) до 3.4 (2023 рік). Це свідчить про поліпшення управлінських практик та реформ в уряді. Україна показала значне покращення в міжнародних зв'язках, піднявшись з 2.5 (2022 рік) до 3.9 (2023 рік). Це є результатом активної зовнішньополітичної діяльності та розвитку міжнародних партнерств. Культура та спадщина – у цьому аспекті Україна покращила свій рейтинг з 2.4 (2022 рік) до 3.0 (2023 рік).

Україна покращила свої показники також в аспекті медіа та комунікації, з 2.6 (2022 рік) до 3.5 (2023 рік). Це свідчить про розвиток медіа та інформаційних платформ. Показники освіти та науки залишилися стабільними на рівні 2.7 (2023 рік) порівняно з 2022 роком. Загалом, Україна відзначилася помітним покращенням своєї м'якої сили в різних аспектах, що свідчить про більший вплив країни та позитивний образ в світі.

Україна має значний потенціал для подальшого розвитку своєї м'якої сили. У цьому їй можуть допомогти такі фактори:

- відновлення економіки та покращення рівня життя населення;

- зміцнення демократичних інститутів та верховенства права;
- розвиток культури та освіти;
- популяризація України в світі через культуру, спорт та інші сфери.

Розвиток м'якої сили України є важливою умовою для її успішної інтеграції в світову спільноту та досягнення національних цілей.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Зміцнення відносин з країнами-партнерами, які підтримали Україну у війні проти росії є одним з основних напрямів розвитку міжнародних партнерських відносин України в післявоєнний період. До таких країн належать США, країни Європейського Союзу, Великобританія, Канада, Польща та інші. Україна має намір продовжувати співпрацю з цими країнами в політичній, економічній, військовій та інших сферах. Це завдання є важливим для України з точки зору безпеки, економічного розвитку та міжнародного авторитету. У таблиці 3.1 представлені основні сфери потенційної співпраці України з країнами-партнерами.

Таблиця 3.1

Основні сфери співпраці України з країнами-партнерами у післявоєнний період

Сфера співпраці	Фактори зміцнення відносин
Політична	<p>Підвищення рівня взаємодії між урядами та парламентами країн-партнерів та України. Це можна зробити шляхом проведення регулярних зустрічей та консультацій на різних рівнях, а також шляхом підписання нових угод та протоколів про співпрацю.</p> <p>Розширення співпраці в рамках міжнародних організацій, таких як ООН, НАТО, ОБСЄ та інші. Україна має намір активно брати участь у діяльності цих організацій та співпрацювати з країнами-партнерами у сфері протидії російській агресії.</p> <p>Співпраця з країнами-партнерами у сфері протидії російській агресії. Це може включати спільні військові навчання, обмін розвідувальними даними та інші заходи.</p>

Економічна	<p>Прискорення процесу інтеграції української економіки в європейську та світову економіки. Це можна зробити шляхом підписання Угоди про асоціацію з ЄС та інших угод про співпрацю з країнами-партнерами.</p> <p>Співпраця з країнами-партнерами у сфері інвестицій, торгівлі та підприємництва. Україна має намір створити сприятливі умови для інвестицій та підприємництва з боку країн-партнерів.</p> <p>Розвиток співпраці в галузі технологій та інновацій. Україна має намір співпрацювати з країнами-партнерами у сфері досліджень та розробок, а також у сфері трансферу технологій.</p>
Військова	<p>Поглиблення співпраці з країнами-партнерами у сфері військової допомоги, підготовки та навчання. Це можна зробити шляхом проведення спільних навчань, надання військової техніки та обладнання, а також підготовки українських військовослужбовців.</p> <p>Розширення співпраці з країнами-партнерами у сфері розвитку оборонної промисловості України. Україна має намір співпрацювати з країнами-партнерами у сфері розробки та виробництва нових озброєнь та військової техніки.</p> <p>Співпраця з країнами-партнерами у сфері протидії російській агресії. Це може включати спільну оборону від російської агресії, а також спільні заходи з протидії російській пропаганді та дезінформації.</p>

Джерело: складено автором на основі [8],[9].

Крім політичної, економічної та військової сфер, Україна має намір зміцнити відносини з країнами-партнерами також у таких сферах, як:

- Культура та освіта
- Туризм
- Енергетика
- Транспорт

- Екологія

Зміцнення відносин з країнами-партнерами, які підтримали Україну у війні проти Росії, є важливим завданням для України в післявоєнний період. Для реалізації цього завдання Україна має намір: поглибити політичну, економічну, військову та інші сфери співпраці з цими країнами, творити сприятливі умови для інвестицій та підприємництва з боку країн-партнерів а також продовжувати співпрацю з цими країнами у сфері протидії російській агресії.

Зміцнення відносин з країнами-партнерами, які підтримали Україну у війні проти росії, є важливим завданням для України з точки зору безпеки, економічного розвитку та міжнародного авторитету.

З точки зору безпеки, зміцнення відносин з країнами-партнерами дозволить Україні:

- Створити потужний оборонний союз, який зможе протистояти російській агресії.
- Співпрацювати з країнами-партнерами у сфері протидії російській пропаганді та дезінформації.
- Збільшити міжнародну підтримку України.

У період після закінчення війни, Україна матиме справу зі значними викликами щодо відновлення та подальшого розвитку країни. Партнерські відносини з іншими країнами стають надзвичайно важливими для забезпечення успішного відродження та реформування України. В цьому контексті, можна визначити кілька ключових перспектив розвитку партнерських відносин України (рис. 3.1)

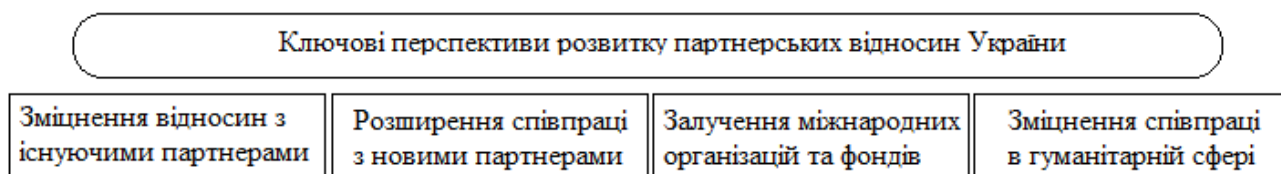

Рис. 3.1 Ключові перспективи розвитку партнерських відноси України

Джерело: складено автором.

Зміцнення відносин з існуючими партнерами: Україна повинна активно працювати над зміцненням та розширенням відносин з існуючими партнерами, такими як США, Європейський Союз, Канада та інші країни, які надають підтримку в умовах війни. Це дозволить не лише забезпечити додаткову допомогу та ресурси для відродження країни, але й сприятиме зміцненню партнерських зв'язків на довгострокову перспективу.

Розширення співпраці з новими партнерами: Україна повинна також активно шукати нові можливості для співпраці з іншими країнами, які можуть стати стратегічними партнерами в період відродження. Це може включати країни, які виявили інтерес до інвестування в українську економіку, а також країни, які можуть надати допомогу в побудові мирного та стабільного суспільства.

Залучення міжнародних організацій та фондів: Україна має використовувати підтримку міжнародних організацій та фондів, таких як Міжнародний валютний фонд, Світовий банк та Європейський банк реконструкції та розвитку, для забезпечення фінансової підтримки та технічної допомоги у відродженні країни.

Зміцнення співпраці в гуманітарній сфері: Особливу увагу слід приділити розвитку гуманітарної співпраці з партнерами для забезпечення гуманітарної допомоги населенню, постраждалому від війни. Це включає надання медичної допомоги, підтримки в сфері освіти та соціального захисту, а також реінтеграції внутрішньо переміщених осіб та ветеранів.

Загалом, успішне відродження України після війни буде залежати від ефективності та стратегічності її партнерських відносин. Важливо забезпечити постійну співпрацю з існуючими партнерами, а також активно шукати нові можливості для співпраці з новими країнами та організаціями. Тільки так Україна зможе забезпечити стабільний та сталій розвиток в майбутньому.

Тому важливо визначити основні стратегії подальшого розвитку, що корелюються з вищезазначеними перспективами. На рис. 3.2 представлені аспекти стратегії післявоєнної відновлення держави у контексті партнерських відносин, які, на нашу думку, потребують особливої уваги.

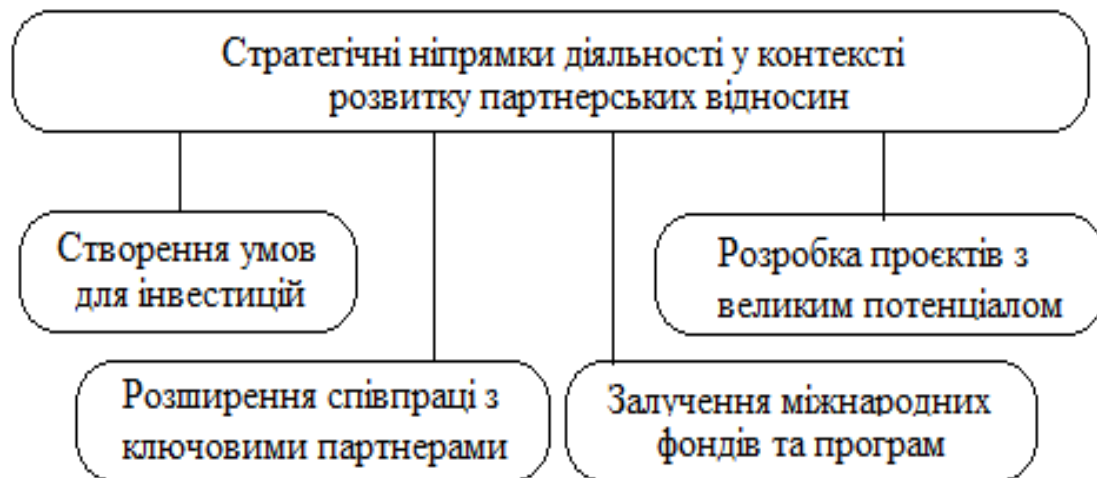

Рис. 3.2 Стратегічні напрямки діяльності країни в аспекті зміцнення і розвитку партнерських відносин.

Джерело: складено автором.

Перша стратегія полягає у розширенні співпраці з ключовими партнерами, що надають значну фінансову підтримку Україні. Першим кроком у реалізації цієї стратегії є ідентифікація країн та міжнародних організацій, які є найбільшими донорами та спонсорами України. Це можуть бути країни-члени Європейського Союзу, Сполучені Штати, Японія, Канада та інші. Наступним кроком є розроблення стратегії співпраці з кожним партнером, включаючи визначення спільних цілей, пріоритетних напрямків співпраці та очікуваних результатів. Важливо також враховувати національні інтереси та стратегічні пріоритети кожної сторони. Уряд України повинен активно співпрацювати з дипломатичними представництвами партнерських країн та міжнародних організацій, зокрема, проводити переговори, проводити спільні консультації та

взаємодіяти з ключовими посадовцями з питань міжнародної співпраці. Тако необхідно активно сприяти реалізації двосторонніх та багатосторонніх проєктів, спрямованих на розвиток економіки, соціального сектору та інфраструктури. Це може включати інвестиційні проєкти, технічну допомогу, програми розвитку та спільні ініціативи у сфері безпеки та оборони. Не менш важливо забезпечити прозорість та відкритість у взаємодії з партнерами, публічно інформувати про реалізацію спільних проєктів та досягнення в рамках співпраці.

Друга стратегія полягає в розробці та пропозиції проєктів з великим потенціалом для реалізації, які відповідають потребам країни та зацікавленості партнерів. Першим кроком у реалізації цієї стратегії є проведення аналізу потреб та пріоритетів розвитку країни в різних сферах, таких як економіка, інфраструктура, соціальний сектор, освіта, охорона здоров'я та інші. Цей аналіз допоможе визначити ті напрямки, в яких потрібні найбільші інвестиції та розвиток. На основі виявлених потреб країни та найкращих практик у сфері розвитку, Уряд України та його партнери можуть спільно розробляти інноваційні проєкти та програми, спрямовані на вирішення конкретних проблем та досягнення стратегічних цілей. Розроблені проєкти та програми повинні бути представлені потенційним партнерам, таким як країни-донори, міжнародні фонди та організації. Далі за умови позитивної реакції партнерів необхідно укласти угоди та узгодити деталі реалізації проєктів, включаючи фінансові та технічні аспекти, строків та планування. Важливо регулярно моніторити та оцінювати результати реалізації, щоб вчасно виявляти проблеми та постійно коригувати стратегію.

Третя стратегія передбачає активну співпрацю з міжнародними фондами та програмами для залучення додаткових ресурсів та сприяння подальшому розвитку країни. Уряд України має встановити та підтримувати партнерські зв'язки з міжнародними фондами, такими як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та

іншими. Уряд разом із відповідними відомствами та експертами має розробити проекти, які відповідають вимогам та пріоритетам міжнародних фондів та програм. Ці проекти можуть стосуватися реформ, розвитку інфраструктури, підтримки малих та середніх підприємств, охорони здоров'я та освіти. Після розробки проектів необхідно подати заявки на фінансування до міжнародних фондів та програм, які відповідають цим проектам. Важливо забезпечити відповідність вимогам та стандартам фондів та програм. Після отримання фінансування, Уряд України має укласти угоди з міжнародними фондами та програмами та реалізувати заплановані проекти з відповідністю умовам угод та згоді з партнерами.

Четверта стратегія передбачає створення умов для інвестицій шляхом проведення реформ та заходів, спрямованих на покращення бізнес-клімату та інвестиційного середовища в Україні. Найперше уряд України повинен активно вести боротьбу з корупцією та впроваджувати ефективні механізми контролю за використанням публічних коштів. Це включає в себе реформу судової системи, створення антикорупційних органів та механізмів, підвищення прозорості у діяльності урядових органів та підприємств. Також потрібно приймати заходи для покращення правової системи, в тому числі спрощення законодавства, зменшення адміністративних бар'єрів для бізнесу та забезпечення ефективного захисту прав власності. У даному аспекті важливо також продовжувати реформи у сфері державного управління, а також вдосконалювати бізнес-середовище для залучення інвестицій та розвитку підприємництва. Це може включати в себе оптимізацію процедур реєстрації бізнесу, захист прав інвесторів та спрощення процесу регулювання.

ВИСНОВКИ

Міжнародне партнерство є важливим елементом зовнішньої політики України, що базується на принципах взаємної підтримки, співпраці та взаємовигідності. Відповідно до аналізу теоретичних основ міжнародного партнерства, визначено його поняття, зміст, форми, що дозволило зрозуміти його сутність та значення для країни. Проведений аналіз основних країн-партнерів України за даними Global Soft Power Index свідчить про високу стратегічну важливість таких партнерських відносин. Однак, важливо врахувати, що ці відносини можуть зазнавати змін у залежності від політичної та економічної ситуації у світі.

У період війни, країни-партнери надають Україні значну підтримку у військовій, фінансовій та гуманітарній сферах. Україна також відіграє важливу роль як наявний і потенційний партнер для інших держав. Її геополітичне положення, розвинена економіка та культурний потенціал роблять її привабливим об'єктом співпраці. На основі оцінки України як потенційного і наявного партнера виділено перспективи подальшого розвитку партнерських відносин. Важливо розвивати і зміцнювати партнерства з країнами, які мають стратегічне значення для України та сприяють зміцненню її міжнародної позиції.

Перспективи розвитку партнерських відносин України в період післявоєнного відродження великі, вони полягають у подальшому зміцненні стратегічних зв'язків з ключовими партнерами, розширенні співробітництва в різних сферах та підтримці міжнародної безпеки та стабільності, а також вимагають системного підходу та уваги до усіх аспектів зовнішньої політики. Для цього необхідно продовжувати дослідження та аналізувати динаміку партнерських відносин, щоб забезпечити ефективність зовнішньополітичних дій України.

Уряд країни має активно розширювати свої міжнародні партнерства та співпрацю з різними країнами, міжнародними організаціями, міжнародними фондами та програмами. Це може бути досягнуто шляхом укладання нових угод, підписання меморандумів про співпрацю та участь у міжнародних ініціативах та проєктах. Необхідно активно брати участь у міжнародних форумах, конференціях та самітів з метою презентації своєї країни, сприяння обміну досвідом та залучення нових ідей та можливостей для розвитку. Також доцільно працювати над підписанням та ратифікацією міжнародних угод, що сприятимуть економічному та соціальному розвитку країни. Ці угоди можуть стосуватися торгівлі, інвестицій, технічної співпраці, освіти, науки та культури. Крім того варто працювати над залученням іноземних інвестицій та передових технологій для розвитку важливих галузей економіки, інфраструктури та інноваційних проєктів. Це може бути досягнуто шляхом укладання угод з іноземними інвесторами, організацією інвестиційних форумів та виставок, а також сприянням трансферу технологій та навчанням.

Отже, дослідження міжнародних партнерських відносин України є важливим для розуміння та формування зовнішньополітичної стратегії країни в умовах сучасного геополітичного середовища. Враховуючи висновки даної роботи, можна розробляти та впроваджувати ефективні заходи для зміцнення та розвитку партнерських відносин України з іншими країнами. Безумовно регулярна співпраця з міжнародними партнерами сприятиме зміцненню міжнародної позиції України та створенню сприятливих умов для подальшого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Крихівська Н.О. Аналіз наукових підходів до дефініції поняття “партнерські відносини”. *Економічна теорія та історія економічної думки*. 2014. Випуск 1 (53). С. 19-25.
2. Решетник Н.І., Волянська І.В. Сучасні форми та методи партнерських зв’язків у бізнесі. *Молодий вчений*. 2015. №11(26). 38 – 42.
3. Крихівська Н. О. Аналіз наукових підходів до дефініції поняття «партнерські відносини». *Вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу* 2015 №71 с.56-62
4. Магомедова А. Теоретичні засади формування партнерських відносин між суб’єктами підприємництва. URL:
http://archive.nbuv.gov.ua/ejournals/PSPE/2011_4/Magomedova_411.htm
5. Нікілева Л.О. Особливості міжнародних партнерських відносин між суб’єктами підприємництва в інформаційному суспільстві. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2014. №6
6. Global Soft Power Index . URL:
<https://static.brandirectory.com/reports/brand-finance-soft-power-index-2023-digital.pdf>
7. Держмитслужба. URL: <https://customs.gov.ua/>
8. Концептуальні засади післявоєнного відновлення економіки України. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5891/5762>
9. Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до Європейського простору. URL:
<http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13166/1/%d0%9f%d0%94%d0%90%d0%a3%20%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%97%2021%20%d0%b1%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b7%d0%bd%d1%8f%202023%20%d1%80%d0%be%d0%ba%d1%83.pdf>

10. Україна – 2030. Стратегія зміни майбутнього. URL: www.niss.gov.ua.
11. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. Київ.: КНЕУ, 2013. – 948 с.
12. Масловська Л. До питання оцінки передумов інтеграції України в ЄС *Економіка України*. 2021. – № 6. – С. 72-79.
13. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>
14. Урядовий портал (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України). URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennya-zmin-dodeyakikh-zakonodavchikh-aktiv-ukraini-shchodo-vdoskonalennya-mekhanizmuzaluchennya-privatnikh-investitsiy-z-vikoristannyam-mekhanizmu-derzhavnoprivatnogo>
15. Як співпраця держави та бізнесу допоможе відбудувати Україну. Економічна правда. 2023.11.02. URL: https://www.epravda.com.ua/cdn/cd1/2023/spivpratsia_derzhavy_ta_biznesu_dopomozh
16. Акіліна О.В., Павлюк В.В.. Державно-приватне партнерство як інструмент управління змінами у сучасному місті. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип.20. Ч.1. С.10-13.
17. Біла І.С., ІллічоваЄ.І.. Світовий досвід державно-приватного партнерства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С.126-129.
18. Губанова Т. Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки в Україні: нормативно-правова характеристика. *Теорія держави і права*. 2019. № 6. С.220-224.

19. Забаштанський М.М., Сідор І.П. Державно-приватне партнерство у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 6. С.18-23.

20. Glossary on Migration 2nd edition. International Organization for Migration. URL: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml25_1.pdf

21. Павлішина Н.М. Крос-культурний аналіз споживача у міжнародному маркетингу. *Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання*. 2018. № 21. С. 92–95. URL: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018>

22. Транскордонне співробітництво України та ЄС на шляху до членства в ЄС: фінансово-маркетингові аспекти. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/9390>

23. Міжнародне економічне співробітництво: аналіз стану , реалії і проблеми. URL: https://www.researchgate.net/profile/Mykola-Boichenko/publication/379118007_VPLIV_EVROPEJSKOI_INTEGRACII_NA_UPRAVLINNA_LANCUGAMI_POSTACAN_PIDPRIEMSTVA/links/65fbc74bf3b56b5b2d173ce2/VPLIV-EVROPEJSKOI-INTEGRACII-NA-UPRAVLINNA-LANCUGAMI-POSTACAN-PIDPRIEMSTVA.pdf#page=21

24. Bilan Y., Nitsenko V., Ushkarenko I., Chmut A., and O. Sharapa Outsourcing in International Economic Relations . *Montenegrin Journal of Economics*, Vol. 13, No. 3, (2017), 175-185.

25. Ушкаренко Ю.В., Чмут А.В., Інтеграція та кооперація в креативних галузях. Розвиток підприємств в умовах нестабільного зовнішнього середовища: управління, реалізація та перспективи: монографія / за ред. д.е.н., проф. Шарко М.В. Херсон: ФОП Вишемірський В.С., 2019. 306 с. С 19-26

26. Чмут А.В., Чмут О.О. Сучасні виклики менеджменту в умовах VUCA –світу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія

Економічні науки. 2023. Вип. 47. С. 47-52. URI:

<http://ekhsuir.kspu.edu/123456789/17776>

27. Чмут А.В. Сутність понять «геополітика» та «глобалізація». Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-політичні процеси в Україні та світі в контексті глобалізаційних поретворень» (м.Ірпінь 23 квітня 2021 р) / укладачі : Чупрій Л.В., Мухін І.М..-Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С.176-178

28. Чмут А.В. Перспективи розвитку вільних економічних зон у світі. Матеріали 4 міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Січасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та практичні аспекти» (м. Одеса, 21 квітня 2021 р). Одеса:ОДАБА, 2021.С121-123

29. Чмут А.В. Еволюція Північноамериканської угоди про вільну торгівлю. Системний аналіз міжнародних економічних відносин: зб. матеріалів наук.- практ. конф., м. Київ, 24-25 червня 2021 р. Київ : Інститут міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. 301 с. С.226-227